

i Danmark til Priser, som var mindre end 20 Øre dyrere end nu, men nu sælge vi Tøbakker for en Pris, som er kun 7—8 Øre over Tolden paa den færdige Vare, og naar de Herrer vide, hvad Driftsudgifter der følger med paa den ene og den anden Maade, og hvad Arbejdslønnen er, ville de forstaa, at der ikke er Tale om nogen Udbytning.

Men hvad skal saa Tolden være til, naar den ikke udnyttes? kunde man spørge. Den skal forhindre den udenlandske Industri i at faa frit Slag her i Landet. Vi ville til enhver Tid her i Landet faa haarde Kampe at bestaa i Kraft af, at vi have dyrere Arbejdsløn end andre Lande i Forhold til Arbejdsydelse og Levedyrhed, og i Kraft af, at vi ogsaa paa en Mængde Omraader have en dyrere Drivkraft, og endelig, fordi vi ikke have den omfattende Størindustri, som muliggør andre ved Hjælp af eller uden Hjælp af Udførselspræmier til enhver Tid at kunne kaste deres Overproduktion ind i vort Land. Overproduktion vil finde Sted i de store Lande med den store Industri saa i et Fag, saa i det andet, og ved at man kaster Overproduktionen ind i vort Land, det ene Aar det ene og det andet Aar det andet, ville vedkommende Industrigræne hos os ødelægges. Siger man saa, at til Gengæld kunne vi kaste vor Overproduktion ind i de andre Lande, maa der jo svares, at det er umuligt, fordi Toldmurene ere saa høje, at vi ikke kunne komme over dem. Men selv om vi kunde, hvad vilde det betyde, at vor Overproduktion blev kastet ind i et Land som Tyskland f. Eks.? Det vilde være som en Draabe i Havet, medens derimod Tysklands Overproduktion er i Stand til at ødelægge hele Industrigræne hos os. Derfor er der sikkert mange Industrier, som ikke kunne trives her i vort Land, fordi vi have et for lille Marked, og fordi vi ikke kunne komme ind i Udlandet. Jeg kunde paa dette Omraade nævne adskillige Industrier. Jeg skal imidlertid ikke komme nærmere ind derpaa, men kun udtale, at før den Dag, Forskellen bliver udlignet baade paa Arbejdslønnen i Forhold til Levedyrheden og i Forhold til det præsterede Arbejde, og før den Dag Toldmurene blive revne ned, kan jeg ikke tænke mig, at der her kan blive Tale om fuld Toldfrihed, hvad jeg for øvrigt ogsaa skal erkende ikke er blevet gjort gældende fra nogen Side her i Salen, og hvad der jo heller ikke ligger for i Lovforslaget.

Hvis vi altsaa ikke ved Tolden be-

skytte os mod de paaviselige Fordele, Udlandet har, vil vor Industri efter min Mening successive ødelægges, og denne Ødelæggelse vil ikke mindst gaa ud over Arbejderne. I det lange Løb vil det ogsaa gaa ud over Landbruget, thi jeg betragter vort Hjemmemarked som Landbrugets bedste Kunde. Naar man hævder, at det er kun den mindste Del af Industrien, som har Beskyttelse, skal jeg erkende, at Fag som Murere, Tømrere, Malere, Barberer, til Dels Glarmestre og andre Fag repræsentere en stor Del af vor Arbejdersstand, og at der ikke kan være Tale om i Realiteten at give dem industriel Beskyttelse. Men paa den anden Side maa enhver være klar over, at de Fags Eksistens og Levedygtighed er betinget af, at der er en levedygtig Handel og Industri i vort Land, idet man kun ved Udvikling paa alle Omraader er i Stand til at skaffe Arbejde til de forskellige Folk, som beskæftiges i disse Fag, der ikke kunne beskyttes. Saa siger man undertiden fra Landbrugets Side, at det Overskud af Arbejdskraft, der vil fremkomme, er Landbruget i Stand til at bruge, men det, tror jeg, er forkert tænkt. At man kan beskæftige en Del ved større Udstykning af Jorden o. s. v., er naturligt, men man vil ikke kunne forlange, at Landbruget, som nu driver en meget stor Industri, skal gaa tilbage fra Maskinerne og over til Haandkraft igen. Det vilde i hvert Tilfælde først kunne ske i det Øjeblik, da Arbejdskraften er bleven drevet meget langt ned. Men nu vil jeg spørge: Er det en Lykke for et Land at have en billig Arbejdskraft? Absolut nej. Det Land, der har den højeste Arbejdsløn, har efter min Mening de bedste Forhold, og naar Arbejdernes Ydeevne staa i Forhold til Lønnen, have vi kun at ønske, at Arbejdslønnen i Landet kan blive saa stor som mulig, ikke mindst fordi Arbejderne derved ville være i Stand til at skaffe sig de Goder, som vi hver især ikke misunde dem, men ogsaa fordi Arbejderne ere det bedste Købepublikum, og baade Industrien og Handelen og Landbruget maa efter min Mening være desto glattere, jo større Hjemmemarkedet kan blive.

Jeg beklager, at vi ikke have Resultatet af den sidste Industritælling, man vilde derved have kunnet høste temmelig solide og gode Oplysninger, men jeg holder mig til den forrige Tælling. Derefter udgøre Handelen og Industrien tilsammen $43\frac{1}{2}$ pCt. af Landets Befolkning, deraf Industrien alene omtrent 30 pCt. Den ny